

COŞĞUN QARABULUD
COŞKUN KARABULUT

HARDAN HARAYA

NERDEN NEREYE...

Azərbaycancaya uyğunlaşdıran və tərtib edən:
Nazilə GÜLTAC

Redaktor:
Əkbər M. QOŞALI

Naşir:
Müşfiq XAN

Mətn tərtibatı:
Aysel Şükürova

Dizayn və qrafika:
Tamerlan İsmayılzadə

Türkiyədə yaşayıb yaradan şair-publisist Coşğun Qarabuludun "Hardan haraya" şeirlər kitabı onun Azərbaycan oxucuları ilə ilk görüşüdür. Fəlsəfi düşüncələrə, satiraltı incə yumora köklənən şeirlərin oxucuların marağına səbəb olacağına inanırıq.

KİTAB MİLLƏT VƏKİLİ
dr. CAVANŞİR FEYZİYEVİN
DƏSTƏYİ İLƏ GÜN ÜZÜ GÖRÜB

ISBN: 9005103273482

© "XAN" nəşriyyatı. Bakı–2017. 112 səh.

© Coşğun Qarabulud / 2017

© Dünya Gənc Türk Yazarlar Birliyi (DGTYB) / 2017

© Nazilə GÜLTAC / 2017

Coşğun QARABULUD
(Coşkun KARABULUT) –

1956-cı ildə Qarsın Sarıqamış elində doğulub. Ana tərəfi əslən Şəkiddir. Onillər öncə ulu babası, ailəsi ilə Şəkiddən Sarıqamışa köçüb, orada yurd salıb.

Şair 1980-ci ildə Hacəttəpə Universitetinin Sosiologiya bölümünü bitirib. Mersin, Adana, Fəthiyə və Quşadasında müxtəlif banklarda müdir vəzifəsində çalışıb.

2005-2014-cü illərdə Ölü Dəniz Bələdiyyəsi Sənət Evinə başçılıq edib.

Evlidir, 3 övladı var.

Kitabları (orjinal adı ilə):

1. "Taramak Gökyüzünü..." (1993),
2. "Bizim olan Ne Var Ki?" (1996),
3. "Aklımda Sen..." (2002),
4. "Çizgi" (2007),
5. "Beni Zamansız Bırak..." (2010),
6. "Pılı Pırtı Şiirler" (Ekim/2012 BenceKitap Yayınları)

7. "Sözcükler de Ölür" (2009)
8. "Kolay Görünen Zor: Şiir" (Mart/2012, "BenceKitap Yayınları")
9. "Söz Yalanı Sevməz" (Nisan 2017 "Cinius Yayınları", İstanbul)

10. "70-li Yıllardan Bende Kalan SARIKAMIŞ" (Ocak/2017, "Cinius Yayınları", İstanbul)

Şair hal-hazırda Fəthiyədə yaşayıb-yaradır.
Azərbaycanı özünün ikinci vətəni bilir.
Şəkini görmək ən böyük diləklərindəndir...

FƏTHİYƏDƏN ŞƏKİYƏ BOYLANAN HƏSRƏT...

Azərbaycan-Türkiyə! – Könül körpüləri ilə bir-birinə qucaq açan iki qardaş ölkənin insanları həm cismən, həm də ruhən bir-birinə çox bağlıdır. Bir millətin iki dövləti olaraq düşüncə tərzimiz və qəlbimiz eyni döyünməkdədir. Milli qürur hissi, vətəninə, elinə bağlılıq gözəgörünməz hisslərdir, lakin onu duymaq və görmək üçün insanın könül dünyasına, söz mülkənə baş vurmaq yetərlidir. Şifahi xalq ədəbiyyatından tutmuş, yazılı qaynaqlara qədər uzun bir yol keçmiş şeir-sənət abidələrimiz bizim bir-birimizə nə qədər doğma olduğumuzu özgü şəkildə göstərməkdədir.

Zaman-zaman Qafqazlardan, Azərbaycandan qardaş Türkiyəyə köçüb gedən insanların sayı yüz minlərlə ölçülür.

Onlardan biri də uzun on illiklər öncə Şəkiddən Sarıqamışa yol alan, orda məskunlaşan həm-vətənlərimizin davamçılarından biri-hazırda Fəthiyədə yaşayıb-yaradan şair-publisist Coşğun Qarabulud bəydir. Eşidən də ki, Coşğun bəyin ata-babaları əslən Azərbaycandan, üstəlik də, doğma Şəkiddəndir, onun yaradıcılığına marağım daha da artdı.

Mirzə Fətəli Axundov, Bəxtiyar Vahabzadə kimi görkəmli yazıçı və şairlər yetirən Şəki torpağı öz söz-sənət adamları ilə hər zaman seçilib.

Şair-publisist Nazilə Gültacın uyğunlaşdırmasında "Hardan-haraya..." şeirlər kitabı məni çəkib çox uzaqlara apardı. Mən Fəthiyədən Şəkiyə, Azərbaycana boylanan bir Ürəyin səsinə, döyüntüsünü eşitdim, o ürəyin özünü gördüm...

İlk diqqətimi çəkən Coşğun bəyin şeirlərində yaşama və yaşanmışlara pozitiv yanaşma tərzini gördüm. Şəkili qanının onun damarlarında axdığını şeirlərindəki incə, sətiraltı yumor hissindən duydu. Həm şeirləri, həm ədəbiyyatşünaslıq yazıları ilə fəal mövqə tutan bir ədiblə üz-üzə dayandığımı anladım.

Ümumiyyətlə, bədii söz həmişə zamanla insan arasında birləşdirici mövqə rolunu daşıyır. Yazar bəzən zamanın axarına qoşulur, bəzən də axına qarşı üzərək, yeni bir tendensiya, bəlkə ahəng yaradır... Sözə, ədəbiyyata yeni nəfəs, yeni söz gətirir yazar. O, söz meydanında mübarizə aparır, gedişatla barışmır.

Şeirləri ilə tanış olduqca, hiss etdim ki, Coşğun Qarabulud da bu qəbildən olan şairlərdəndir. Mübariz ruhlu şair ictimai münasi-

bətlərdəki əyər-əksiyə qarşı etiraz edir, ağırlı notlarla oxucuya üz tutur, ictimai düşüncəni laqeydlikdə qınayır. İnsan hisslərinin melodiya-sını zümzümə edən şair, şeirlərində sanki bir simfoniya bəstələyib.

Şairin şeirləri yığcam və axıcıdır. Gərəksiz söz yığınından çəkinən şair, 2-3 misralıq şeirlərində belə, böyük mətləblərə toxuna bilir:

*Mənim vəsiyyətim –
Hər şeyi zamana buraxıram..!*

Bu, iki misralıq “Vəsiyyət” şeirindəki dərin fəlsəfi anlam, adamı özünə qaytarır. “Hər şeyi zamana buraxıram” deyən şair, əslində hər şeyi insanın vicdanına buraxmış olur...

Coşğun Qarabulud “şeir” və “mən” (bəlkə, “şeirdəki mən, məndəki şeir”...) prinsipi ilə yaşayır. Hər şeirin doğruluğunu özünün “doğuluş”u sayır. Şeiri bir çiçək bilir; topruqdan yəni şair “mən”indən qidalanan çiçək..! Və deyir ki, *nə olar çiçəyi tapdalamayın, qoparmayın, yoxsa, canım yanar...*

İnsanlıq, həyatı, təbiəti ürəkdən sevən şairin şeirlərində həyat acıları, insan ruhunun əzəməti, bütövlükdə insanlıq özü... incə cizgilərlə verilib. Şeirlər düşündürür; oxucu deyək

ki, nəzər-diqqətdən uzaq qalan əşyaların halına belə, biganə qala bilmir:

*Ununu ələyib,
ələyi asmışdım divardan.
İllər boyu alışdığından
cəhd edib boş-boşuna
bəzən düşür yerindən.
Nə bilsin onun bitdiyini..?
Hərdən mən də,
içində un varmış kimi
ələyirəm yalandan
könlü xoş olsun, - deyə...))
("TƏQAÜDÇÜ ƏLƏK")*

Sanki şair əşyaların tozunu deyil, nazını görür... dərini, sevincini anlayır... İçi-çölü buz kimi soyuq adamlardan qəlbinə yığdığı soyuqluğun da əriməsini istəmir, qarı zirvədə saxlamaq istəyir. Axı, dağ qarsız cılız görünər...

*Qardan adamlara xidmətimin bədəli,
yığıb saxladığım qardır bir yığın
bu illər ərzində.
Elə ki, bir rüzgar gördü,
qar fırtınaları əsər içində.
Göz gözü görməz.*

*Ayazlı gecələrdə donub qalırım,
Günəşdən də qorxuram,
aridər yığıqlarımı...*

Belə görünür ki, şair bir xətt cızılıb özünə.

Bu xətt onun yaşam trayektoriyasıdır. Əslində bu xətt heç də düz xətt deyil. ...Bəli, qədər savaşında xəttimiz cızılıb...

Coşğun bəy ölümdən qorxmur, öldükdən sonra geridə onsuq qalanların acılarına üzülür, rahatsız olur:

*Deyək ki öldük.
Olsun,
hər kəs ölür.
Amma baxışmalar nə olacaq?
Dup-dup ürək döyüntüsü,
"səni sevirəm!" demələr,
sonra hey gözləmələr,
darıxmalar nə olacaq?..
("DEYƏK Kİ ÖLDÜK")*

Dünyada ədalət axtarır şair. Ədaləti yenə də insanda arayıq, ürək ağrısı keçirir, onun kölgəsini özündən ədalətli sayır:

*Dünyada ən ədalətli
insanın kölgəsidir,
Zəncidə də,
ağ insanda da
həmişə qaradı.*

Ömrün payızında zamanı sarı yaprağa bənzədir.- Hətta, sonu acı ilə bitən eşqin əzabını, ağrısını da nikbinliklə qarşılıyır, şair:

*Bir nağıl başlamışdıq
səninlə,*

...

*Birdən göydən üç alma düşdü.
Üçü də başıma düşdü.*

Şairin şeirlərindəki bəzi yanaşmalar adamı heyrətləndirir, diksindirir, hətta:

*HƏYAT – bir yumurta kimidir –
ya quş olub uçacağıq
ya da bizdən
qayğanaq bişirəcəklər...*

(“YOL AYRICI”)

Ələgəlməyən xoşbəxtliklərin, təbiət gözəlliklərinin ancaq insanla dəyərli olmasından, bütövləşməsindən, insan varlığının çox qiymətli

olmasından bəhs edir şeirlərində Coşğun bəy. Və deyir ki, “gedənlər getdi, gələnlər qalsın bəri”...

Yaşının müdriklik çağında olan, ürəyində Şəki sevgisi, bütöv Azərbaycan həsrəti gəzdirən şairin bu şeirlər kitabı haqqında çox söz yazmaq olar. Məncə, ən böyük qiyməti oxucu verəcək.

İnanıram ki, fəlsəfi düşüncələrə, fikrin ən alt qatlarına səyahət edən şairin “Hardan-haraya” kitabı, Azərbaycan şeirsevərlərinin diqqətini çəkəcək.

Sonda,

*Ağlım Şəkida qalıb,
getsəm deyirəm bir gün,
Qollarını həsrətlə açıb,
sarılan olarmı mənə?..*

deyən şairə üzümü tutub deyirəm:

- Gözəl Şəki toprağının dəyərli insanları
Sizi bağrına basıb, sarılacaq! Siz, gəlin. Xoş gə-
lirsiz!

Bu kitab o gözəl günün müjdəçisi olsun..!
Coşğun Qarabulud bəyə yeni yaradıcılıq
uğurları, möhkəm can sağlığı diləyirəm!

Sayğularımlla,
Dr. Cavanşir FEYZİYEV,
Millət vəkili
BAKI, may - 2017

AĞLIM ŞƏKİDƏ QALIB

Atalarımın yarısı gəlib,
kimisi də orda qalıb.
Nə zamandır düşünürəm,
ağlım Şəkidə qalıb.

Eşqləri, sevdaları,
gülüsləri, baxışları,
hopubmu hər bir yana..?
O torpaqdan gələrm
babalarımın ətri..?
Hüzün yağarmı göydən..?
Dolaşan ölməz ruqları,
"Xoş gəldin!"
deyərmı görən?..

Ağlım Şəkidə qalıb,
getsəm
deyirəm bir gün...
Qollarını həsrətlə açıb,
sarılan olarmı mənə?..

XƏTT

Hər şeyin bir yolu var həyatda
öz doğru xəttində... –
Axıb gedir ömrü...

Gülmək düz xətt,
Ağlamaq əyri,
Sevda yüksələn,
Nifrət enən xətt...

Nazlı-nazlı yürümək –
özü nə gözəl xətdi;
Sevgiylə qovuşmaqsa –
xətlərin kəsişməsi...

Oxumaq, öyrənmək
incə bir xətdi.
Laqeydlik də bir xətt.
Yaşamaq- xətlər çələngidir.
Ölüm- hər şeyin üstünə çəkilən xətt...

ƏDALƏT

Dünyada ən ədalətli
insanın kölgəsidi,
Zəncidə də,
ağ insanda da
həmişə qaradı...

HƏSRƏTƏM GÜNƏŞƏ

Qardan adamlara xidmətimin bədəli,
yığıb saxladığım qardır bir yığın
bu illər ərzində.

Elə ki, bir rüzgar gördü,
qar fırtınaları əsər içimdə.

Göz gözü görməz.

Ayazlı gecələrdə donub qalırım,
Günəşdən də qorxuram,
əridər yığdıqlarımı...

BU EŞQ DƏ BİTƏCƏK BİR GÜN

Bilirəm, bu eşq də bitəcək bir gün.
Bir eşq necə bitərsə, elə o cür.
Pozulacaq sehri ömrün,
gerçəyinə dönəcək hər şey.
Dünyanın düzəni düzələcək,
dönərkən sürgündən
bir- bir sərraf ustalar...

Nə var ki,
mənsiz doğacaq günəş.
rüzgar mənsiz əsəcək.
Tək başına dönəcək dünya,
kim necə bilirsə, elə.
Yenə də yığaraq bütün eşqləri,
özümü və dünyanı
Sənin gül üzünə tərəf döndərmək
azdırmı?

Və dünyanın buludunu
bir cüt gözə sığdırıb,
baxışlar göndərmək
yağmur dadında
azdırmı, sevgilim..?
Bilirəm, bu eşq də bitəcək bir gün
və mən baş götürüb gedəcəm,
bir şair necə gedərsə elə...

DEYƏK Kİ ÖLDÜK...

Deyək ki öldük.
Olsun,
hər kəs ölür.
Amma baxışmalar nə olacaq..?
Dup-dup ürək döyüntüləri,
"səni sevirəm..!" demələr,
sonra hey gözləmələr,
darıxmalar nə olacaq..?

Deyək ki, öldük.
Olsun,
hər kəs ölür.
xəyala dalmalar nə olacaq sonra..?
Uzaqlara getmələr,
ikiyə bölünmüş pəncərə şüşəsindən
boylanən təbəssüm,
hüznələr nə olacaq..?

Rüzgər necə olacaq,
günəş, ay, ulduzlar,
buludlar nə olacaq?
Hey sənin üçün
yağışlar altında dayanmaq –
onlar nə olacaq..?

Deyäk ki, öldük.
Olsun,
här kəs ölü.
Məni incidə bilməyəcəksən,
Sındıra bilməyəcəksən heç.
Sən nə edəcəksən..? –
ona yanaram.
Deyäk ki, öldük...

İŞARƏ

Kaş ki, işarələr
qoyardım yollara.
İndi mən
azmadan
necə dönərəm
geriyə,
özümə..?

DADI QALMADI ÖLÜMÜN DƏ...

Ölümün də dadı vardı, əlbət,
köhnə zamanlar, sevgili Berdan.
Torpaq altında qalmadıq belə.
Bir yolunu bulub,
boy atardıq yenə də.

Tikanlı qızılgülləri,
göyüzünü görmək vardı.
İndiyə
beton binalar altında,
su dolu zirzəmilərin dibində
sonsuzluqlar boyu qalmaq qorxusu...
Ölümün də dadı qalmadı.
Ölümün də...

BU NECƏ İŞDİR?..

Bu necə işdir,
Məndən Səni çıxardım,
Sən qaldın.
Səndən Məni çıxardım,
Yenə sən qaldın.
Bu necə işdir,
Mən hardayam?..

PAYIZ ÇÖLÜ

Ömrün payız çölündə
zaman sarı yarpaq.
Ağarmış saç-saqqal.
Qanayan dodaqlarım
duz dadında...
Mən sizi öpə bilmərəm artıq.
Sapsarı göndərir şüasını Günəş. –
Min bir töhmətlə:
ərincək, ölgün...

Marağındaydım sanki,
mənim dodaqlarım paralanmış.
Bir dəstə sevgi gülü yetərdi,
bir də göyüzündən enən
yar baxışları...
Payız çölündə
bəlkə də toz əlindən
rəngini dəyişmiş zaman.
Bir yanda bədənim saralmaqda,
O biri yanda sənin mavi gözlərin.
İlişib qalmışam...

***

Zaman –
dünən, bugün, sabah
gözlərin sevgilə əl-ələ tutmasıdır,
Ay işığında
baxışlar dənizində
seyretməkdir həyatı.
Deyirəm ki, gözəlim,
tut əllərimi, buraxma nə olar.
Al, səndə qalsın gözlərim...

EŞQ

Eşq birinin
Yer cazibəsini unudub
Yüksəklərdə uçması.
Sonra...
Ürəyin param-parça olmasıdı...

TƏQAÜDÇÜ ƏLƏK

Ununu ələyib,
ələyi asmışdım divardan.
İllər boyu alışdığından
cəhd edib boş-boşuna
bəzən düşür yerindən.
Nə bilsin unun bitdiyini..?
Hərdən mən də,
içində un varmış kimi
ələyirəm yalandan
könlü xoş olsun, deyə...)))

EŞQ NAĞILI

Bir nağıl başlamışdıq
səninlə,

...

Birdən
göydən üç alma düşdü.
Üçü də başıma düşdü...

DARALMA

Göydələnlər,
Baxdıqca sizə,
Köksüm daralır...

HARDAN HARAYA

Gəncliyim keçdi
tənha yollardan,
kimsəsiz qaranlıqlardan.
Çatdığım yerdəsə,
çox qələbəlikdi,
İndi
ara ki, özünü tapasan...

OYUNLAR

Mən göyüzüyəm,
Sən yerüzü.
Məndə qanad oyunları,
Səndə ayaq oyunları.
Bir-birimizi
tamamlayırıq...

NACİNS

Kiçik hərflərlə başlayıram
adları yazarkən.

Qaydalara zidd imiş,
olmazmış.

Nə deyib yazacağam ki,
“özəl isim” deyərək..? –

Bir özəllikmi qalmış
nacisliklərdən sonra..?

SAGLIQLA QAL

Mən
sənə deyil,
Məni
sənə gətirən
yolun
vurğunuyamış.
Mənə yenə yol görünür,
di
sağlıqla qal!..

BİLDİRMƏDƏN

Saçımı bəyaz etdim,
üzümü qırış-qırış;
Görməsin uşaq qaldığımı,
gısqanıb da
köhnəltməsin məni zaman.

DƏYİŞİKLİK

Ağlaya-ağlaya gəldim dünyaya.
Ağlada-ağlada gedirəm –
işə bax..!
Gələn dəfə
gülə-gülə gələcəm
Və
siz də gülməkdən qırılacaqsız
gedişimə...

VARMİ ELƏ

Yaşamaqdan əl çəkirim
sonunda ölüm var deyə.

Nədən əl çəkək ki,
eşqdən.
Sonunda hüzn var deyə.

İLÂHİ!

Sevgilim
ürəyimdə nə çox yer
tutubmuşsan, İlahi!
Sən çıxınca
bir kainat yerləşdirdim,
yerini doldurmadı!

ÖNDƏR

“Sən öndən get,
narahat olma, arxandayıq dedilər”.
Az getdim, üz getdim,
Dərə - təpə düz getdim.
Arxama döndüm baxdım,
nə gələn vardı, nə gedən.
Açdım ağzımı,
yumdum gözümü.
Bu səfər dümdüz getdim.

ACLIĞINA DOYDUM

Elə doydurdun ki,
sənsizliyidlə məni.
Sağlam yaşamam üçün
düzgün bəslənməyi təklif etdi
həkimlər.

SİTƏM

Attım ürəyimi
pəncərədən aşağı
sən yeyəcəyinə
pişiklər yesin
gəl pişiyim,
piş- piş.

DƏRİNLİK - DAYAZLIQ

Günümüz qurban bayramı,
Arxasınca yeni il.

Dərin- dərin düşünsə də
Çox ucuza gedir hinduşkalar.

Və hər zaman olduğu kimi
Çox pul edir sığırlar.

DOĞUM SANCISI

Başımda bir qələbəlik,
kimisi ağlamaqda.
Kimi yanıb yaxılan,
ölən var, açıq aydın.
Maraqlandım kimdir deyə,
özümü gördüm, uzadılmış.

Mamaçanı gözləyirdim halbuki,
mamaçanı çağırın, deyəcəkdim,
yenidən doğulmaqçün.
Bağladılar çənəmi...

MÖVSÜMSÜZ ARZU

Yeni bir şeirə hamiləyəm.
Eşq həvəsliyəm yenə,
mövsümü deyildir deyirəm.
Anlamır,
illah ki, səni istəyir canım.

YOL AYRICI

HƏYAT –
bir yumurta kimi...
ya quş olub uçacağıq,
Ya da bizdən
qayğanaq bişirəcəklər...

ŞÜURALTI

Hər kəs,
hər kəsin getdiyi yerə
hər zaman gedir ,
Kimsə kimsəni görmür,
nə gözəl yerdi ora.
Onunçün hər gün
hər kəs gedir...

ÖLÜM

Bizlər təbiətin ifadəsi deyilmirik
özlüyündə.
Nə gözəl.
İfadə sözünü geri götürməsi
Öldürür insanı.

TORPAQ SAHƏSİ

Torpağa yatırım -
ölü yatırımdır.
Bunu ən yaxşı ölümlər bilər.

Ərazi arxasınca ərazi, dirilər!
Bir sahə
bir sahə daha,
torpağınız bol olsun nə deyim.

MƏNİ ZAMANSIZ BURAX

Çoxmu çətindi paylaşmaq?
Kürəyimə yıxdın qoca zamanı.
Laqeydcəsinə baxırsan.
Sənsiz gücüm çatmır.
Ya gəl içinə gir zamanın,
ya da çək al kürəyimdən.
Məni zamansız burax.
Yorulдум...

ƏNCİR ÇƏYİRDƏYİ

Dünyanın ən kiçiyi imiş kimi,
kiçik görür hamı nədənsə
həmişə əncir çəyirdəyini.

Neçə insanlar tanıyıram ki,
bütün dünyaları
bir əncir çəyirdəyini belə doldurmayan.

YALNIZLIQ

Doğru şeylər düşünüb,
Yanlış yerlərdə durdum həmişə.
Çox uzağam özümə, ustad.
Yalnızlığım bu üzdən.

HƏR YANIM SAMAN

“Saxla samanı,
Gələr zamanı”
demiş atalarımız.

Yanlış anlamışam demək,
Zamanı saxlayıb,
Samanı gözləmişəm həmişə.

Hər yanım samandı indi,
Mən də çöp kimi ortada.

EŞQ ŞORBASI

Canım çəkdi neçə dəfə
Oturub zaman yeməxanasında
bir eşq şorbası içməyi.

Mədəm bulandı neçə dəfə,
milçək çıxdı içindən.
Çəngəl əlimdə qaldı həmişə...

BƏDƏL

Sən öyrətdin mənə uçmağı,
uçmanın incəliklərini.

Qanadlarımı
alıb da qarşılığında,
haraya gedirsən?

ÇÜNKİ SƏN...

Səninlə danışarkən,
Tələsik olmasını istəmirəm.
Arada qaynamasın sözlərim.
Hazır ol!- əmri verdiyimdə
üzünü sənə tərəf
döndərməlidə dünya!

Yalnız mənim səsim duyulmalı;
Bir də ağzımdan çıxan sözcüklərin
sənə tərəf qaçarkən
sevinc qışqırıqları...

Söylədiklərim bitincə,
əmrilə
yenidən dünya dönməli...
və hər kəs işinə- gücünə getməli.

TOXUNDURMA

Elə alışdırdın ki,
toxunmamağa məni.
Suya, sabuna belə
toxunmaz oldum.

Sənə toxunmamaq
çox toxunur mənə.

Yoxsa, toxunmuş su içdim, nədi?
Hər şey toxunur mənə,
səndən başqa.

İNDİ MƏN

Aldın gözlərimdəki parıltıları.
Qaranlıq qoydun yerinə.
Kimsəsizlik qoydun qocaman.

İndi
Hayana baxsam yalnızlıq,
Nəyə uzansam sənsizlik.

Üstəlik ürəyim,
Ürəyim üşüyür ustad!

UTANMA

Gecə qaranlıqdı,
Qapqaranlıqdı.
Rəngi açılısın deyə,
Qaranlıqdan bir az aldım,
Günə verdim.
Gün qıpqırmızı qızardı.
3 sentyabrda...

ADAM KİMİ

Hər kəs pula çevirir hər şeyi.
Mənsə pulu çevirirəm hər şeyə.
Hər şeyə
bir az sevgi,
bir az təbəssüm qatıb
özümə bənzədirəm
adam kimi.

TARİX QEYD EDİRƏM

Bu gün tarixi bir gün.
Min ildə bir gəlirmiş beləsi.
20.02.2002

Düzünə oxusan eyni,
Tərsinə də oxusan eyni.

O üzdən
Mənə görə sıradan bir gündü.
Min ildə bir gəlsə də beləsi.
Bilirəm ki, çətin gələ
bir də sənin kimisi.

GÖZBAĞLAYICI OYUNU

Sənsiz keçə bilməyəcək zamanlarda
Sən yanımda olmayacaqsan
anladım.

Anladım ki,
təkbaşına qaldığım gecələr
özüm özümə bəs eləməyi öyrənib,
çırpına-çırpına doğdurduğum günəşin
“mamaça”sı olacağam.

Sənsə hər kəs kimi
gün çıxandan sonra gəlib
yoxluğundan
bir günəş necə doğar bilmədən
bütün yaşananları oyun sanıb
gözbağlayıcı oynayacan mənimlə.
Və mən
qərib bir aldanışla
hər dəfə bilə- bilə
can atacağam məni görmənə.
Qəhr olsun..!

ÖZLƏM

Kıdraka uzanan yolun
yüksək bir yerində oturub,
Səni düşünürəm,
Ölü Dənizə baxaraq.

Elə dalmışdım ki, sənə və dənizə.
Get-gedə sənin üzün olurdu hər şey.
Sonra bilmirəm necə oldu,
bir an sən sanıb,
əyilib yanaqlarından öpdüm dənizin.

İndi nə vaxt keçsəm Ölü Dənizdən,
dilimdə incik mavi bir sən dadı,
dodaqlarımda balıqların türküsü.
Səni unudammadım...

RƏNG

Özünə bir rəng seç
dedilər –

...

Ağla qaranı seçdim.

SARIQAMIŞ HƏSRƏTİ

Əslində ölümdən qorxmuram o qədər .
Nə də ölümdən sonra
haraya gedəcəyim qayğılandırır məni.
Yetər ki, gedəcəyim yerdə
bir az Sarıqamış havası,
bir dəmlək çay olsun.

Yanında da azacıq
bir tikə pendir,
bir az qaymaq,
bir az “göyərmiş” tuluq pendiri.
Bir də heç olmasa bir- iki tikə qaz əti,
bir dilim quru çörək.
Yanımda bunlar olsun,
Bir daha geri dönsəm
namərdəm.

AZ QALDI

Görülməz böyük bir şüurun,
Şüuraltıyıq sanki.
Bu qədər maneə,
Bu qədər hücum,
Partlayacağıq bir gün.
Amma harada...
amma necə..?

TƏLƏF HAQQI

Tələf etdikcə sən məni
Necə də çox satılır
canımın acısıyla
yazdığım kitablarım.
Telif haqqın çox yığıldı,
gəl də al...

YARIBIŞMIŞ ŞEİR

Xalqı yuxuya verənləri
Yumurta yağışına tutur
Universitet gəncləri.
Məqsəd- bizi oyandırmaq ,
Yumurta qapıya gəlmədən.

HEYHAT

Kiçik- kiçik kağızlardan
gəmiciklər düzəldib,
içində gerçək adamlar,
kiçik körpələr, qadınlar
səfərlərə yola salmışam-
gerçək dənizlərin ortasına.
Vay mənim küt başım,
tərk edin, tərk edin gəmiləri,
öncə uşaqlar, sonra qadınlar!

İNAM

Bir yanda Yer üzü
Çiçəklər açır üzərində.
Ağaclar dörd mövsüm meyvə verir.
O biri yanda Göy.
Bir dik duran ağacı belə yox.
Nə olardı, qıdanı torpaqdan alsalar,
sarılsalar sıx- sıx dərinliklərə.
Göy üzünə uzanardı bütün əllər
Və hiss edərdilər ki,
Yer yerdir,
Göy də göy.

QADININ ADI VAR

Qadının adı yox
deyənlərə inanmam.
Çünki,
haraya getdimsə,
anamın adını soruşdular.

TOXUNUŞ

Sənə toxunsam,
Dünya yanacaq.
Toxunmasam mən.
Toxunmaq şərtmi deyəcəksən,
Şərt deyil, əlbəttə.
Yaşamaq da şərt deyil -
Bir köhnə alışqanlıq.

DİMYATA YOLÇULUQ

Nə həyat yoldaşı,
Nə dost qaldı.
Elə bir şey ki, səni sevmək,
Haraya getsəm yalnızlıq.
Nəyə yönəlsəm sənsizlik.
Tək başıma qalmışam gecələr.
Xəyalın gəlir onu da aparır.

FƏRQ

Mənim sevdiklərim
şeir kimi.
Səninkilər
hekayə...

GÜNAHLARI BÖYÜK

Ürəyim ailə məzarlığı- mübarəkdi.
Neçə sevgililər basdırdım,
Neçəsini göməcəyəm kim bilir...
Mən məzarlıq gözətçisi.
Gecələr qorxuram,
iniltilər duyuram dərinliklərdən.
Necə əzab çəkirlər,
Ahhhh necə!
Günahları nə qədər çoxmuş
sonunda.

GECƏLƏR

Hər kəsin dördnala çapdığı
Gecə çölündən
Keçərək gəlirəm, yıxılıb duraraq.
Toz içində.
Sabahları gec qalxmağım bundandır.
Siz gəldiyimə şükr edin.

HƏR ZAMAN EYNİ

Bitdikdən sonra qabı,
Bal tutan barmaq yalayır.
Gözəl.
Elə bir zamana gəldik ki,
balı hazırlayan
ovcunu yalayır.
Eh! Bu da gözəl.

BAYRAMIMIZ MÜBARƏK!

İçimiz çölümüzə çıxmış.
Bayırdan yeni işlər biçirlər bizə.
Biz bayramlar keçiririk,
ən içdən diləklərimizlə.

BAŞ

Kimi görsəm yolda
“Nə olacaq məmləkətin halı? ” – deyir.
Ayağa düşdü gündəmi
içki məclislərinin.
İkinci qədəhdən sonra
başlardı eləcə
ölkənin problemləri.
Nəysə,
bir ölkə başlar tapdıq sonunda,
yaşasın!

QISQANCLIQ

Sevməsin deyə məndən başqası,
Şeirlərimdə saxladım səni.
Şeirlərimi sevməyə ürək istər
bu üzdən.
Kişilər var ki,
bunu namus məsələsi bilirlər.

QƏRİBƏ

Bir o qədər
yol - iz bilmirəm
əslində.
Amma
nə etsəm
yol olur.
Çox qəribədi.

GÖRÜŞ

gözümüzü
dünyaya açınca
ilk gördüğümüz anamız olur.
Daha sonra bəlanı görürük.

HAVA ALMAQ

Həvvə budağından qoparıb
verincə almanı Adəmə.
Cənnətdən qovuldular
ikisini də birdən.

Sən üzüm salxımını
Qoparıb budağından
verincə mənə,
Mən özümü Aydında gördüm.

Anladığın qədər, gözəlim,
qovulmaq nəysə,
bir haqsızlıq var bu işdə.
Adəm aldı Həvvasını,
mən aldım Aydın havasını.

AY ALLAH

İstanbulu dinləyirəm,
gözlərim qapalı" - demiş şair.
Mənsə,
nə zaman getsəm İstanbula
gözlərimi qırpmağa belə
vaxt tapammıram
ay Allah!..

SAYĞISIZ

Yaşam
bir qara taxta.
Adını yazıb
gedir hər gələn.
Zaman
yaramaz uşaq
silir hamısını.
Öz adını yazır
sayğısız.

***

Göy üzü:
bir ağacı da yox.
Gözmuncuğu taxmış
masmavi...

HALBU Kİ

Durğun baxan bir göləm,
Yarpaq tərپәнмәz üzүмдә.
Halbu ki, hər gecə
şəlälələr alır мәni, gedirәм.
Nə qədər çaydan yol alıram, həm də necə.
Siz мәni sabahlayın,
İşə gedəndə görәrsiniz
çox gümrah.
Halbu ki, yorğunam dostlarım.
Daha haralardan gəlmişәм, bir bilsәniz.

KƏFƏN BEZİ

Ta qədimdən bu yana
ölülərə biçilən
kəfən bezinə
“amerikan bezi” deyilir
mənim ölkəmdə.
Xalqımın bu uzaqgörənliyinə
təzim edib, baş əyirəm.

ÖZÜMƏ NƏSİHƏTİM

“Yıxılmaram “ deyib öyünmə.
Gün gələr ki, yıxılırsan.
O zaman
yıxıldığı yerdən
yenə də öz əllərinlə qalxacaqsan.
Əllərini qorumağı unutma!

Kimsədən aman diləmə.
Nə qohum- əqraba
nə övladından.

***

Qaldırsınlar deyə
əllərini vermə bir kimsəyə.
Qaldırmağı bir yana,
qollarını ta "kök"ündən qopardılar.
Ömür billah qalxa bilməzsən yerindən.
Bir də yıxıldığını bildirmə kimsəyə.
Yerdə bir şeylər axtarırmış kimi oyalan.
Nəsə var - zənn edib,
maraqlanıb dursunlar.

NƏ GÖZƏLDİ İNSAN OLMAQ

Ölümü bilə- bilə insanın
həyatı şənliyə çevirməsi nə gözəldi.
Doğulan körpəsinə sevinməsi,
şərbət içərək qeyd etməsi,
ilk dişi çıxdığında
diş hədiyi bişirməsi,
məktəbə yollayanda
qırmızı bant bağlaması,
həyatın hər anını
şənliyə çevirməsi
nə gözəldi.

Sonra aşiq olması,
sevdiyini qısqaqması,
yeməkdən, içməkdən kəsilib
günlərcə xəstə yatması,
ölümü bilə- bilə insanın
sevdiyinə qovuşanda
sevincdən havaya uçması
nə gözəldi.

Böyüklərin əllərindən,
kiçiklərin gözlərindən,
dostlarının yanağından,
sevdiyinin düz alnından

öpməsi,
mənalar yaratması
nə gözəldi.

Sevincini, acısını,
Çörəyini dostlarıyla paylaşması,
Acıdan öləcəyini bilsə də,
namərdə minnət etmədən
insanın dimdik durması
nə gözəldi.

Atasına, anasına
öldükdən sonra da sahib çıxması,
yeddisini, qırxını, əlli ikisini verib,
ölümü də həyata qatması,
ölümü bilə- bilə, insanın
həyatı şənliyə çevirməsi
nə gözəldi.

SƏNİNLƏ

Dünən dənizi seyr etdim
səninlə.
Sən görmədin.
Dəniz bu qədər mavi,
bu qədər sığalverici
olmamışdı.
Sən bilmədin,
bu gün yenə getdim oraya,
Seyr etdim doyunca.
Gördüyüm hər yerdə sən vardın.
Dalğalar səni gətirirdi
dalbadal.
Dəniz bilmədi.
Heç bu qədər
yaxın olmamışdın mənə,
heç bu qədər uzun- uzadıya
seyr etməmişdim dənizi.
Oxşadım səni.
Sinənə baş qoydum,
üfüqlərə daldım.
Dəniz görmədi,
“aldatdım beləcə” dalğaları,
“Aldatdım” dənizi.

***

Eşq –
iftarı olmayan orucdur...

KİM BİLİR

Çox uzaqlarda qərib deyiləm.
Qürbət sənin yanında.
Burada içimə dönük baxışlarım,
üfüqə baxan gözlərim
məni arar.
Səndən və sənin iç dünyandan ayrı
indi bu gördüyün qovulmuş mən.
Hey özünə doğru baxır.
Özünə doğru yüyürür.
Nə zaman,
harda
və nə halda
tapacağam özümü kim bilir.
Haralardan haralara gələcəyəm,
sən kim olacaqsan mənə.
Mən kim olaraq dönəcəm,
kim bilir.

NƏ OLA

Qatı, bulanlıq bir suda gördüm özümü.
Ağzım palçıqla dolu.
Hayqırmaq gəldi içimdən.
Boğuluram,
səsim də çıxmır üstəlik.
Gedirəm, gedirəm vallah
göz görə- görə.
Boğulmaq alın yazımsa,
dibi görünən təmiz, mavi
dərindən dənizlər olmalı.
Hətta okean olmalıydı
boğulacağım yer.
Gəl gör ki,
dayaz və pis bulanlıq suda
ağzım mədəmə qədər palçıq dolu.
Boğuluram.
Səssiz sədasız.
Deyirəm bir yağış yağsa anidən.
Bir sel gəlsə,
okeana qarışsam
və dibində tapsalar məni
mavi kəfən içində.
Oldüyümü burda bilsəydilər
nə olardı...

***

Bu da yeni çıxdı,
ürəyi qəlp olanlar
ən qəlbi duyğularla
salamlayırlar bizləri.

MƏNƏ BURAX

Çıxart
vəsiqəndən
ünvanını,
məkanını,
soyadın, adın nə varsa,
sənə aid olanları-
hamısını qırağa qoy.
Yalnız baxışların qalsın,
bir də sən.
Gerisini mənə burax...

***

Bu yaşdan sonra
sən gəl dedin.
Mən də gəldim.
Soruşmadan,
düşünmədən
durub gəldim.
Oturmağa yerin yoxmuş,
gəldim ayaqüstə qaldım.
Vaxt çox gecdi,
həm də yorğundum.
Geriyə də dönəmmədim.
Beləcə donub qaldım.

***

Gəlirlər, gedirik.
İçimiz bir doğum evi.
Çölümüz müsəllah daşı.
Ölülər doğururuq.
Özümüz içimizdə ölürük
anbaan.
Gəlirlər.
Gedənlər bir- bir
çörək olurlar,
xiyar, pomidor,
qovun, qarpız olurlar.
Hüceyrələrimizə yerləşib
dolaşırlar damarlarımızda.
Ölülər yaşayır içərimizdə.
Biz hər an ölməkdəyik.
Minlərcə ölülər tökürük
hamam taslarına.
Ölülər yaşayırsa içimizdə,
biz yaşarkən ölüyüksə,
Ölən kim, yaşayan kim.
Ölüm bir az yaşamaq,
yaşamaq ölməksə tədricən.
Və yaşayarkən ölürük,
Ölərkən yaşayırsansa durmadan,
Həm ölüb həm yaşayırsansa,
nədən bu qədər qoxuruq ölümdən
Və yaşadığımızı sevinmək nədən.

NİYYƏT

Qırx hürri verilirmiş,
yolu cənnətə düşənə.
Qismət olsa,
getsəm əgər
təkcə səni istərəm,
bir dənəm.
təkcə səni.
Qırx - dəyişik biçimdə reklamı?
Torpaqdan gəlmişik,
Torpağa dönəcəyik.
Bu hökmdür!
Gəlişimiz, dolanbaclı,
gizli,
Gedişimiz açıq- aşkar, mərdanə.

QAZINTI

Tarixə qarışdıqca
Ar - namus.
Ən yaxşı peşə olacaq,
Arxeologiya...

***

Şeirim mənə bənzəyir.
Deyirlər ki, şeir qısa,
yığcam,
təsiredici olmalı.
Təmizlənməli
gərəksiz olanlardan.
Misralar işarələrə hörülməli,
hər oxunuşunda
duyğular oyandıran.
Nə yaxşı, qısayam.
Həm də özəl və cazibəli.
Hər sabah oyanışımda
başqa bir mən tapıram
yeni daqlara qarışmış.
Yoxsa,
Yoxsa, mən bir şeirəmmi..?

QİSMƏT

Buludların toqquşması,
ölümüdür.
Yerə düşən hər damlada
canından can var buludun.
Torpaq yaşllaşırsa,
çiçəklər açılsa,
həna yaxsın oynasın,
bayramıdır torpağın.
Türkülər çiçəklərə söylənir,
öyünən torpaqdır nədənsə.
Sevgiylə bəslənən hər çiçəkdə
bir buludun gizli gözyaşları var.
Yəqin ona görədir ,
Hər çiçək görəndə
gözümüzün dolması...

UYĞUN CÜTLÜK

Biri arvad,
biri ərdi...
Çalışırdı ikisi də.
Biri doğuzduran,
biri mollaydı.
Uyğun cütlüklərin
heç yarımçıq qalmazdı işləri
Birinin başladığını,
bitirirdi o biri.

***

Bəzən içimdən siyrilib bayıra çıxıram.
Zamana baxıram.
Mən dururam,
keçir gözümün önündən zaman.
Sonra gəlib çatır o an.
Zaman durur,
mən keçirəm.
Bir kəpənəyin qanadıyla
yarıram zamanı.
Bir quşun gözlərində
Göy üzünü gəzirəm.
Arxama baxıram ki,
nə duran var,
nə keçən.
Duran da mənəm,
keçən də.
Zaman deyə gördüyüm
bir az torpaq,
biz az mən.
Bəzən torpaq, bəzən mən...

KÜRƏSƏL ŞEİR

Ay yuvarlaq,
Dünya yuvarlaq,
Günəş yuvarlaq.
Kainata uyğun olaq deyə ,
mən də yuvarlaq olmağa razıydım,
Yusyuvuarlaq olduq, qardaş,
İçim döndü, vallah...

VƏSİYYƏT

Mənim vəsiyyətim:
Hər şeyi
zamana buraxıram...

İÇİNDƏKİLƏR

FƏTHİYƏDƏN ŞƏKİYƏ BOYLANAN HƏSRƏT.....	5
AĞLIM ŞƏKİDƏ QALIB.....	12
XƏTT.....	14
ƏDALƏT.....	15
HƏSRƏTƏM GÜNƏŞƏ.....	16
BU EŞQ DƏ BİTƏCƏK BİR GÜN.....	17
DEYƏK Kİ ÖLDÜK..	18
İŞARƏ.....	20
DADI QALMADI ÖLÜMÜN DƏ..	21
BU NECƏ İŞDİR?..	22
PAYIZ ÇÖLÜ.....	23
ZAMAN.....	24
EŞQ.....	25
TƏQAÜDÇÜ ƏLƏK.....	26
EŞQ NAĞILI.....	27
DARALMA.....	28
HARDAN HARAYA.....	29
OYUNLAR.....	30
NACİNS.....	31
SAĞLIQLA QAL.....	32
BİLDİRMƏDƏN.....	33
DƏYİŞİKLİK.....	34
VARMİ ELƏ.....	35
İLAHİ!.....	36
ÖNDƏR.....	37
ACLIĞINA DOYDUM.....	38
SİTƏM.....	39
DƏRİNLİK - DAYAZLIQ.....	40

DOĞUM SANCISI.....	41
MÖVSÜMSÜZ ARZU.....	42
YOL AYRICI.....	43
ŞÜURALTI.....	44
ÖLÜM.....	45
TORPAQ SAHƏSİ	46
MƏNİ ZAMANSIZ BURAX	47
ƏNCİR ÇƏYİRDƏYİ	48
YALNIZLIQ	49
HƏR YANIM SAMAN	50
EŞQ ŞORBASI	51
BƏDƏL	52
ÇÜNKİ SƏN.....	53
TOXUNDURMA.....	54
İNDİ MƏN	55
UTANMA.....	56
ADAM KİMİ.....	57
TARİX QEYD EDİRƏM	58
GÖZBAĞLAYICI OYUNU.....	59
ÖZLƏM.....	60
RƏNG.....	61
SARIQAMIŞ HƏSRƏTİ	62
AZ QALDI	63
TƏLƏF HAQQI.....	64
YARIBIŞMIŞ ŞEİR.....	65
HEYHAT	66
İNAM.....	67
QADININ ADI VAR.....	68
TOXUNUŞ.....	69
DİMYATA YOLÇULUQ	70
FƏRQ.....	71

GÜNAHLARI BÖYÜK.....	72
GECƏLƏR.....	73
HƏR ZAMAN EYNİ.....	74
BAYRAMIMIZ MÜBARƏK!.....	75
BAŞ.....	76
QISQANCLIQ.....	77
QƏRİBƏ.....	78
GÖRÜŞ.....	79
HAVA ALMAQ.....	80
AY ALLAH.....	81
SAYĞISIZ.....	82
HALBU Kİ.....	84
KƏFƏN BEZİ.....	85
ÖZÜMƏ NƏSİHƏTİM.....	86
NƏ GÖZƏLDİ İNSAN OLMAQ.....	88
SƏNİNLƏ.....	90
EŞQ.....	91
KİM BİLİR.....	92
NƏ OLA.....	93
MƏNƏ BURAX.....	95
NİYYƏT.....	98
QAZINTI.....	99
QİSMƏT.....	101
UYĞUN CÜTLÜK.....	102
KÜRƏSƏL ŞEİR.....	104
VƏSİYYƏT.....	105

Çapa imzalanıb: 08.07.2017
Formatı: 70x100 1/16. Ofset çapı
Həcmi: 28
Sifariş № 458
Tiraj: 1000 ədəd (I zavod: 500)